

Valtuustoaloite Tornion nuorisotyön näkyvyyden lisäämisestä Tornion kylissä

KV 29.09.2025 § 115

Valmistelija

hallintopäällikkö Kaarlo Suutarinen

Valtuutettu Tytti Pernun 29.9.2025 jättämä seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Tornion kaupungin nuorisotoimi on nuorten kasvua, selviytymistä ja osallisuutta erilaisissa elämäntilanteissa tukeva työyksikkö. Nuorisotyön tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä, edistää terveitä elämäntapoja sekä iloa ja luovuutta, kehittää itsetuntoa ja hyviä vuorovaikutustaitoja sekä lisätä nuorten osallisuutta.

Torniossa on aika kattavasti eri pisteitä ja palveluja nuorisolle. Esimerkiksi Putaan koululla toimiva ”Varikoksi” nimetty nuorisotila on kuulemma ollut todella suosittu ja löytänyt paikkansa koulun arjessa. Koulunuoriso-ohjaaja on paikalla kolmena päivänä viikossa.

Kaipaisin nuorisotoimen läsnäoloa myös kyliemme lapsille ja nuorille. Torniossa toimii ikäihmisten Senioripiste, joka kiertää kyliä säännöllisesti ja saakin paljon osallistujia missä sitten ovatkaan. Samaan tapaan voisimme toteuttaa nuorisolle suunnatun, kyliä kiertävän palvelun. Kyliltä löytyy kyllä tiloja kokoontumiseen. Ja uskallan väittää, että löytyisi jopa vapaaehtoisia aikuisia mukaan toimintaan.

Kylille suunnattu nuorisotoiminta antaisi jälkikasvullemme sellaisen signaalin, että heistä välitetään ja heidän vuokseen ollaan valmiita tekemään asioita. Lisäksi tällainen toiminta voisi parhaimmillaan antaa hyvää buustia esimerkiksi kyläyhdistysaktiiveille, jotka miettivät miten omalla toiminnallaan voisivat edesauttaa nuorison viihtyvyyttä Tornion kylissä.

Esitän, että Tornion nuorisotoimi jalkautuisi kylille parhaaksi katsomallaan tavalla ja että heille varattaisiin siihen tarvittavat resurssit.”

Päätös

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisiin

Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

ELLA 18.11.2025
5727/00.01.07.00/2025

Valmistelija

Nuorisotyön päällikkö Katriina Rauman

Kiitämme aloitteesta ja arvostamme sitä, että nuorisotyöhön ja erityisesti kylien lasten ja nuorten hyvinvointiin halutaan panostaa. On hienoa, että kylien nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä halutaan tukea Tornion kaupungin alueella.

Tornion kaupungin nuorisotoimi tekee monipuolista työtä nuorten kasvun, selviytymisen ja osallisuuden tukemiseksi eri elämänvaiheissa. Kylien nuorisotyötä toteutetaan tällä hetkellä pääasiassa Reppu-autolla kevät- ja kesäkaudella, jolloin toiminta jalkautuu useille alueille.

Lukuvuoden aikana järjestetyt toiminnot ovat saaneet aiempina vuosina vain vähäisesti osallistujia. Olemme käyneet keskusteluja myös seurakunnan kanssa, jossa on koettu samankaltaisia haasteita nuorten tavoittamisessa kylätoiminnoilla.

Viime lukuvuonna koulunuorisotyön hanke toimi Arpelassa ja Karungissa. Karungista jouduttiin kuitenkin vetäytymään kesken vuoden yhteistyön haasteiden vuoksi. Arpelassa toimii tällä hetkellä monitoimikerho keskiviikkoisin alakoululaisille, ja lisäksi Tornion alueella järjestetään Metka-kerhotoimintaa (Suomen harrastamisen malli).

Pysyvän ja säännöllisesti kyliä kiertävän nuorisotyön toteuttaminen edellyttäisi kuitenkin vähintään kahden henkilötyövuoden (htv) lisäystä nykyisiin resursseihin tai vaihtoehtoisesti jonkin olemassa olevan toiminnon lakkauttamista. Myös satunnaisempi kiertävä toiminta vaatisi resurssien uudelleenjärjestelyä, vaikka yksittäisten tapahtumien ja teemakertojen toteuttaminen onkin mahdollista joustavammin. Viimeksi olemme olleet Arpelan markkinoilla syyskuussa 2025.

Jos henkilöstöresursseja olisi enemmän, kylillä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi: Säännöllisesti kiertävät nuorisotyöntekijät
Teemallisia nuorten iltoja, esimerkiksi peli-iltoja ja musiikki- ja elokuvailtoja
Liikkuva nuorisotila: Reppuauton muodossa, jonka mukana voitaisiin tuoda toimintavälineitä ja työntekijöiden tukea eri kyliin.

Liikkumisen ja kuljetusten kehittäminen

Esitämme ajatuksen kuljetusmahdollisuuksien lisäämisestä. Kulkeminen on tärkeä näkökulma nuorten yhdenvertaisuuden ja harrastusmahdollisuuksien kannalta. Monille kylissä asuville nuorille liikkuminen kodin, harrastusten ja nuorisotilojen välillä on haasteellista, mikä osaltaan vähentää osallistumista toimintaan. Mielipide-eroja varmasti on nuorten kesken, mutta yleisesti meidän käsitys on että kyliltä mieluummin kuljettaisiin keskustaan eri tekemisen pariin, kuin että kaikki tuotaisiin kylille.

Mikäli kuljetuksia voitaisiin järjestää useammin tai joustavammin, esimerkiksi yhteistyössä koulu- tai vapaa-ajan kuljetusten kanssa, se helpottaisi nuorten pääsyä osallistumaan nuorisotoimen kaikkiin tarjottuihin harrastuksiin, kerhoihin ja nuorisotilatoimintaan. Tämä tukisi tasa-arvoisia osallistumismahdollisuuksia ja auttaisi erityisesti niitä nuoria, joilla ei ole käytössään omaa kulkuyhteyttä tai huoltajien mahdollisuutta kyyditä.

Nuorisolain näkökulma

Nuorisotyön toteuttamista ohjaa nuorisolaki (1285/2016), jonka tarkoituksena on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä osallisuutta yhteiskunnassa. Laki velvoittaa kuntaa järjestämään nuorisotyötä ja -toimintaa, mutta se ei määrää tarkasti, millä tavoin tai missä laajuudessa sitä on toteutettava. Lainsäädäntö antaa kunnille huomattavan paikallisen harkintavallan sen suhteen, miten nuorisotyö järjestetään ja millä painotuksilla.

Tämä tarkoittaa, että kunnilla on mahdollisuus kehittää nuorisotyötä paikalliset tarpeet huomioiden – esimerkiksi kylien erityispiirteitä ja nuorten toiveita

kuunnellen – mutta toisaalta laissa ei ole velvoitetta ylläpitää tietyn laajuista tai säännöllistä toimintaa jokaisella alueella.

Yhteenvetona:

Jatkossa olisi tärkeää selvittää, mitä kylien nuoret itse toivovat ja millaisia toimintamuotoja/sijainteja he pitävät mielekkäinä. Lisäksi olisi syytä pohtia, voisiko paikallisia järjestöjä, yhdistyksiä ja vapaaehtoisia valjastaa mukaan toteuttamiseen.

Lisäksi on tärkeää arvioida, mikä on toiminnan arvo – onko tärkeintä se, että kylillä on toimintaa, vai se, kuinka moni siihen osallistuu. Tämä kysymys on keskeinen, kun pohditaan resurssien kohdentamista ja toiminnan vaikuttavuutta.

Nuorisotoimi jakaa aloitteessa esitetyn näkemyksen siitä, että kylien nuorisotyön merkitys on tärkeä. Toiminnan laajentaminen kuitenkin edellyttää lisäresursointia tai olemassa olevien toimintojen lopettamista jostain toimivalta nuorisotilalta. Nuorisotoimi on valmis jatkamaan keskustelua ja etsimään yhteistyön mahdollisuuksia esimerkiksi kyläyhdistysten ja seurakunnan kanssa, jotta nuorille voitaisiin tarjota heidän toiveitaan vastaavaa toimintaa myös kylissä. Mielellämme myös avaamme nykyresursoinnin tausta-ajatusta.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus

Elämänlaatulautakunta hyväksyy annetun vastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös
